

Bryssel **XXX**
[...] (2020) **XXX** draft

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

Tiivistelmä sidosryhmien kuulemisista Euroopan sosiaalirahaston ja nuorisotyöllisyysaloitteen nuorisotyöllisyyden tuen arviointia varten

TIIVISTELMÄ SIDOSRYHMIEN KUULEMISISTA EUROOPAN SOSIAALIRAHASTON JA NUORISOTYÖLLISYYSALOITTEEN NUORISOTYÖLLISYYDEN TUEN ARVIOINTIA VARTEN

1. Kuulemisstrategia

1.1. Tavoitteet

Tässä tiivistelmäraportissa esitetään yleiskatsaus Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ohjelmakauden 2014–2020 nuorisotyöllisyyden tuen arvioimiseksi järjestetystä kuulemisesta ja esitellään sen tärkeimmät tulokset.

Avoimuuden varmistamiseksi ja sidosryhmien osallistamiseksi prosessissa noudatettiin parempaa sääntelyä koskevissa suuntaviivoissa määriteltyjä vaatimuksia ja menetelmiä. Kuulemisia järjestettiin useita, ja ne olivat etenemissuunnitelman ja kuulemisstrategian mukaisia. Arvioinnin etenemissuunnitelma¹ julkaistiin paremman sääntelyn verkkosivustolla, ja siitä oli mahdollista antaa palautetta 20. heinäkuuta 2018 ja 17. elokuuta 2018 välisenä aikana².

1.2. Sidosryhmien kuuleminen

Kuulemisen kohteena olleet sidosryhmät olivat organisaatioita tai yksittäisiä henkilöitä,

- joilla oli ESR:sta/nuorisotyöllisyysaloitteesta rahoitettuihin nuorisotyöllisyystoimiin liittyvä intressi
- jotka olivat osallistuneet tai olisivat voineet osallistua näihin toimiin
- joilla oli asiantuntemusta aiheesta
- jotka olivat järjestäneet tai olisivat voineet järjestää toimia tai jotka olivat osallistuneet tai olisivat voineet osallistua toimien järjestämiseen.

Tämän pohjalta kuulemista varten muodostettiin seuraavat ryhmät:

1. **Osallistujat:** henkilöt, jotka ovat saaneet nuorisotyöllisyysaloitteen tai jonkin muun nuorisotyöllisyystoimen tukea; tarkoituksena oli saada tietoa siitä, miten hyvin rahoituksen tavoitteet on saavutettu tällaisten henkilöiden osalta eli ovatko he päässeet työmarkkinoille ja mitkä olivat tähän vaikuttaneita tekijöitä, joita ei ollut määritelty suoraan seurantamekanismeissa.
2. **Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat (NEET) nuoret, joita ei tavoitettu toimien avulla:** kuulemistyökalujen avulla kerättiin näkemyksiä tämän ryhmän (joka on nuorisotyöllisyysaloitteen pääasiallinen kohde) jäseniltä, jotka eivät olleet

¹ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1863-Evaluation-of-the-support-to-youth-employment-by-the-Youth-Employment-Initiative-and-the-European-Social-Fund>

² Etenemissuunnitelmaa koskeva palaute: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1863-Evaluation-of-the-support-to-youth-employment-by-the-Youth-Employment-Initiative-and-the-European-Social-Fund/feedback?p_id=273121

osallistuneet toimiin; tavoitteena oli ymmärtää, miksi he eivät olleet osallistuneet niihin.

3. **Toimenpideohjelmien** järjestämiseen osallistuneet elimet, kuten hallintoviranomaiset ja muut jäsenvaltioiden edustajat, työmarkkinaosapuolet ja talouselämän osapuolet, jotka olivat edustettuina seurantakomiteoissa.
4. Nuorisotyöllisyystoimien **toteuttamiseen** edunsaajina tai hankekumppaneina osallistuneet **organisaatiot** ja niiden EU:n tason edustajat: kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason julkishallinto, julkiset ja yksityiset koulutuspalvelujen tarjoajat, työntekijä- ja työnantajajärjestöt, nuorisojärjestöt, kansalaisjärjestöt, hyväntekeväisyysjärjestöt ja yritykset. Niiden näkemykset olivat tärkeitä kaikkien arviointikysymysten osalta ja erityisesti nuorisotyöllisyystoimien järjestämisen mahdollisten tehokkuuteen ja toteuttamiseen liittyvien ongelmien määrittämisen kannalta.
5. **Organisaatiot ja yksittäiset henkilöt, jotka eivät osallistuneet suoraan toimien järjestämiseen**, mutta joilla on omia etuja valvottavanaan nuorisotyöllisyyteen liittyvissä kysymyksissä erityisesti nuorten ja varsinkin sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien nuorten osalta ja jotka esittivät näkemyksensä siitä, miten toimet vastasivat nuorten erityistarpeisiin.
6. **Akateemiset ja tutkimuslaitokset**, joilla on asiantuntemusta ja tietämystä nuorisotyöllisyyteen liittyvistä politiikoista ja kysymyksistä ja joilta saatiin näkemyksiä toimenpiteiden asianmukaisuudesta ja johdonmukaisuudesta.
7. Työnantajia edustavat **järjestöt**, joiden oli tarkoitus antaa palautetta tekijöistä, jotka vaikuttavat osallistujien ja yleisesti ottaen nuorten työmarkkinoille integroitumisen onnistumiseen.
8. **Muut nuoret**, jotka esittivät mielipiteensä toteutettujen toimien merkityksellisyydestä.
9. **Suuri yleisö** eli kaikki yksittäiset henkilöt ja organisaatiot, jotka eivät kuulu johonkin edellä mainituista ryhmistä ja jotka halusivat esittää näkemyksensä nuorisotyöllisyyttä koskevasta EU:n tuesta.

1.3. Kuulemismenetelmät ja -välineet

Sidosryhmien kuulemisen tyyppi	Sidosryhmätyyppi	Aikaväli
Arviointikumppanuuksien kokoukset	Hallintoviranomaiset / välittävät elimet	Helmikuu 2019 – helmikuu 2020
Avoin julkinen kuuleminen	Avoin kaikille sidosryhmille ja suurelle yleisölle	24. toukokuuta – 16. elokuuta 2019
Kenttätyö kymmenessä jäsenvaltiossa (tapaustutkimukset) osittain jäsennehtyjen	Hallintoviranomaiset, edunsaajat, sosioekonomiset kumppanit; arvioijat/tutkijat ja osallistujien edustajat	Heinäkuu 2019 – syyskuu 2019

haastattelujen ja fokusryhmien muodossa		
EU:n tason fokusryhmät	ESR:n teknisen työryhmän jäsenet	2. lokakuuta 2019

2. Erityiset kuulemiset/toimet

2.1. ESR:n hallinnointiin osallistuvat sidosryhmät

Varojen hallintaan osallistuvia sidosryhmiä kuultiin säännöllisesti ESR:n seuranta- ja arviointivalmiuden jäsenvaltioiden edustajista koostuvan ESR:n arviointikumppanuuden aikana. He suorittivat useita tehtäviä, jotka vaihtelivat arviointikysymysten valmistelusta tulosten esittelemiseen.

ESR:n arviointikumppanuuden kokouksen päivämäärä	Käsitellyt aiheet
18. helmikuuta 2019	Uusimmat tiedot arviointitutkimuksen tilanteesta
12. marraskuuta 2019	Aihekohtaisen arvioinnin alustavat tulokset ja julkisen kuulemisen päätelmät
11. helmikuuta 2020	Tutkimuksen tulokset ja päätelmät

Alustavat raportit jaettiin kumppanuuden jäsenille, joilla oli mahdollisuus esittää huomautuksia arvioinnin tuloksista. Hallintoviranomaisten esittämässä huomautuksissa nostettiin enimmäkseen esille yksittäisiin jäsenvaltioihin liittyvien tietojen epä johdonmukaisuuksia, jotka sitten korjattiin.

2.2. Julkinen kuuleminen

2.2.1. Toiminnan kuvaus

Julkinen verkkokuuleminen käynnistettiin 24. toukokuuta 2019, ja se oli avoinna 16. elokuuta 2019 asti. Kuulemisessa käytettiin EU Survey -työkalua. Kyselylomakkeessa oli 26 kysymystä (lukuun ottamatta profilointi- ja loppukysymyksiä), jotka oli jäsenneilty pääasiallisten arviointikysymysten ympärille ja joiden joukossa oli avoimia ja suljettuja kysymyksiä.

2.2.2. Sidoryhmät

Julkinen kuuleminen oli jäsenneilty viidelle vastaajaryhmälle, jotka määriteltiin seuraavasti:

- Ryhmä A.1: enintään 33-vuotiaat kansalaiset, jotka olivat osallistuneet ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin – eli ”ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen osallistujat”.
- Ryhmä A.2: enintään 33-vuotiaat kansalaiset, jotka eivät olleet osallistuneet ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin tai jotka olivat osallistuneet muihin tukijärjestelmiin, joita ei rahoitettu ESR:sta/nuorisotyöllisyysaloitteesta, tai jotka olivat osallistuneet mutta eivät tieneet, oliko rahoitus peräisin ESR:sta/nuorisotyöllisyysaloitteesta – eli ”muut nuoret”.
- Ryhmä B: yli 33-vuotiaat kansalaiset – eli ”suuri yleisö”.

- Ryhmä C: ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen hallinnointiin osallistuneet organisaatiot (kuten hallintoviranomaiset, välittävät elimet, tuensaajat ja työmarkkinaosapuolet, jotka osallistuivat ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimien järjestämiseen tai seurantaan), joilla on todennäköisesti suoraa ja yksityiskohtaista tietoa ESR:sta/nuorisotyöllisyysaloitteesta – eli ”osallistuvat organisaatiot”.
- Ryhmä D: organisaatiot, jotka eivät osallistuneet ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen hallinnointiin, seurantaan ja järjestämiseen, eli toimijat tai organisaatiot, jotka eivät oletettavasti olleet suoraan mukana ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimissa – eli ”muut organisaatiot”.

Vastaajille esitettävien kysymysten määrä vaihteli vastaajan profiilin mukaan.

2.2.3. Tulokset

Julkiseen kuulemiseen saatiin **1 376 vastausta**.

Siihen vastasi kokonaisuudessaan tyydyttävä määrä profiililtaan erilaisia vastaajia ja erityisesti nuoria, jotka olivat yksi kuulemisen keskeisistä kohderyhmistä. Vastaajista suurin osa oli alle 33-vuotiaita (57,6 prosenttia), jotka osallistuivat ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin (24,7 prosenttia) tai jotka eivät osallistuneet ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin (32,9 prosenttia). Vain hieman useampi kuin joka viides vastaaja (21,8 prosenttia) kuului ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen hallinnointiin osallistuviin organisaatioihin. Muut vastaajat kuuluivat joko suureen yleisöön tai järjestelmiin osallistumattomiin organisaatioihin.

Suurimmalla osalla johonkin nuorisotyöllisyyden tukitoimeen osallistuneista vastaajista (339 ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistujaa ja 92 muuta osallistujaa) osallistumisessa oli kyse **työmahdollisuuksista koskevista tiedoista, ohjauksesta ja tutoroinnista, työkokemuksen saamiseen liittyvästä tuesta ja yleisiä taitoja koskevasta koulutuksesta**. Vähiten käytetty tukityyppi oli opiskelujen jatkamiseen tai yrityksen perustamiseen liittyvä tuki. ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistujien ja muiden osallistujien saaman tuen tyypissä ei ollut merkittäviä eroja.

Lähes joka kolmas vastaajista vastasi **jonkin organisaation edustajana**. Yleisesti ottaen suurin osa organisaatioilta saaduista vastauksista oli peräisin **viranomaisilta** (38,8 prosenttia), **yrityksiltä ja elinkeinoelämän järjestöiltä** (22,3 prosenttia) ja **kansalaisjärjestöiltä** (18,5 prosenttia). Tuensaajaorganisaatiot (jotka hakivat ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen rahoitusta ja järjestivät hankkeita) olivat edustetuin ryhmä osallistuneiden organisaatioiden (ryhmä C) joukossa.

Yli puolet vastaajista tunsi vähintään yhden ESR:sta/nuorisotyöllisyysaloitteesta tai niistä molemmista rahoitetun toimen **tavoitteen ja soveltamisalan, tai heillä oli jokin käsitys siitä**.

Kyselyn **edustavuuteen** on syytä suhtautua varauksella. Vapaaehtoinen, verkkokyselyn muodossa toteutettu julkinen kuuleminen ei ole ehkä tavoittanut kaikkia kohderyhmiä toivotulla tavalla. Julkiseen kuulemiseen saadut vastaukset **jakautuivat maantieteellisesti hyvin epätasapainoisesti**, sillä lähes kolme neljäsosaa vastauksista oli peräisin neljästä maasta: Italiasta (20,4 prosenttia vastauksista, kun otetaan huomioon vain yhteen maahan liittyneet vastaukset), Bulgariasta (18,8 prosenttia), Espanjasta (16,4 prosenttia) ja Slovakiasta (16,4 prosenttia). Kaikista muista maista saatiin paljon

vähemmän vastauksia. Kahdesta maasta (Tanskasta ja Luxemburgista) vastauksia ei saatu lainkaan. Lähes 60 prosenttia yksittäisistä vastaajista oli naisia; 40 prosenttia oli miehiä.

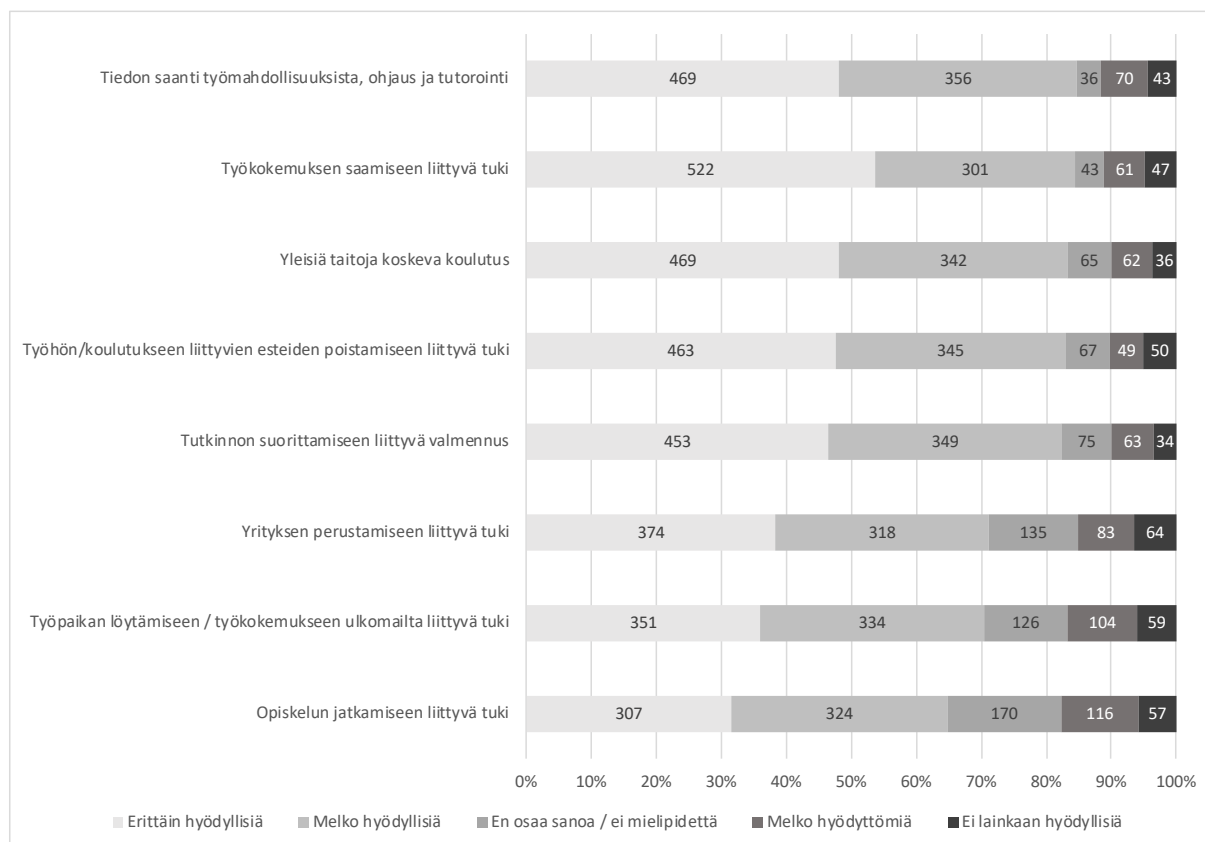
Merkityksellisyys

Merkityksellisyttä koskevien kysymysten avulla tutkitaan, missä määrin erilaiset toimet ja tukityypit ovat nuorten ja erityisesti työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten tarpeiden mukaisia, kun tarkoituksena on auttaa heitä löytämään työpaikka, kehittämään ammatillista osaamistaan tai pääsemään lähemmäksi työmarkkinoita.

Kun yksittäisiä vastaajia pyydettiin arvioimaan **nuorisotyöllisyyden tukitoimien hyödyllisyyttä**, he (toisin kuin organisaation edustajina vastanneet) arvioivat hyödyllisimmiksi tuen muodoiksi **työmahdollisuuksia koskevat tiedot, ohjauksen ja tutoroinnin**, joiden jälkeen hyödyllisimpinä pidettiin **työkokemuksen saamiseen liittyvää tukea, yleisiä taitoja koskevaa koulutusta, tukea työhön ja koulutukseen liittyvien esteiden poistamiseksi ja tutkintoon tähtäävää koulutusta** (82,3–84,8 prosenttia piti näitä enimmäkseen hyödyllisinä tai erittäin hyödyllisinä).

Harvempi vastaaja arvioi hyödyllisimmäksi yrityksen perustamiseen, työpaikan tai työmahdollisuuden löytämiseen ulkomailta ja opiskelujen jatkamiseen liittyvän tuen (64,8–71 prosenttia). Ks. lisätietoja Figure 15. Vastaajien mukaan myös esimerkiksi **sosiaalisten taitojen** opettamisesta ja **psykologisesta tuesta** voisi olla hyötyä.

Kaavio 1 Kuinka hyödyllisiä seuraavat toimet mielestäsi ovat pyrittäessä auttamaan nuoria työpaikan saamisessa, ammatillisten taitojensa parantamisessa ja työmarkkinoille pääsemisessä? (Ryhmä A1, A2 ja B, n=976)

Kyselyyn vastanneiden organisaatioiden mielestä ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen merkityksellisin toimi oli **ammattillinen koulutus**, jonka jälkeen merkityksellisimpinä

pidettiin ohjausta ja urasuunnittelua, palkallista oppisopimuskoulutusta ja palkallisia harjoittelujaksoja sekä perustaitoihin liittyvää koulutusta. Yhteisön hyväksi tehtävä työ tai vapaaehtoistyö ja palkaton oppisopimuskoulutus arvioitiin vähiten merkityksellisiksi (47,5 prosenttia piti niitä merkityksellisinä tai erittäin merkityksellisinä verrattuna yli 90 prosenttiin muiden tukityyppien osalta).

Muutama vastaaja mainitsi avoimiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa, että **sosiaalisten taitojen opetus ja henkinen tuki** (kuten neuvonta tai psykologinen tuki) ovat myös merkityksellisiä tukityyppinä, joita tarjotaan harvemmin osana ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimia.

Yleisesti ottaen suurin osa vastanneista **organisaatioista ilmoitti, että EU:n tuki on tarpeeksi joustavaa uusiin tarpeisiin mukautumista varten**. Vastaajat korostivat ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen valmiuksia mukautua nuorten tarpeisiin ja sosioekonomiseen tilanteeseen eri alueilla ja eri jäsenvaltioissa. Osa vastauksista oli kuitenkin kielteisiä, ja niissä mainittiin, ettei ohjelmilla ollut tarpeeksi valmiuksia mukautua nuorten erityistarpeisiin ja räätälöidä toimia kansallisten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti.

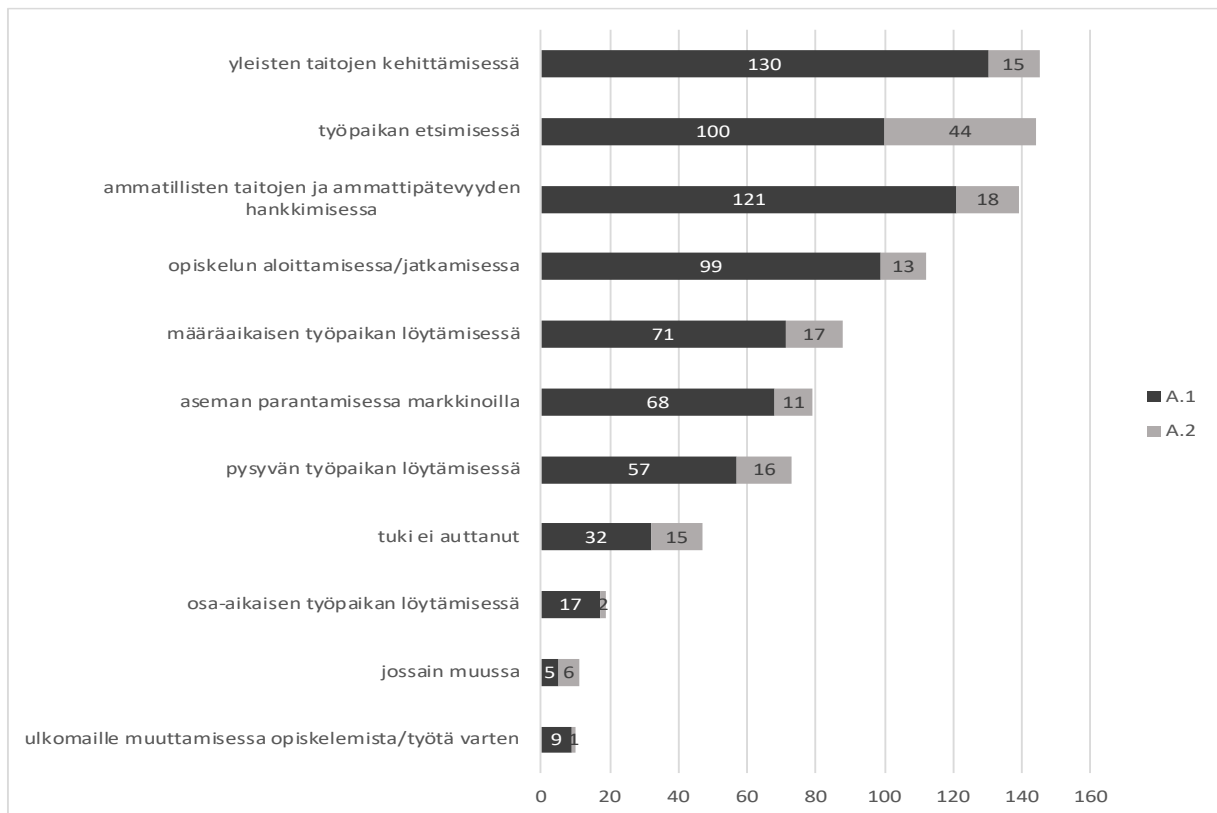
Vaikuttavuus

Vaikuttavuutta koskeviin kysymyksiin annetuissa vastauksissa kuvaillaan, missä määrin ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimien avulla on saavutettu odotetut tulokset.

ESR:n ja erityisesti nuorisotyöllisyysaloitteen vaikuttavuuden kannalta keskeinen tekijä on **ohjelmien kyky tavoittaa** työmarkkinoilta kauimmas etäänntyneet henkilöt ja saada heidät mukaan. Julkiseen kuulemiseen vastanneet määrittivät yleisesti **sosiaalisen median kampanjat parhaimmiksi kanaviksi tiedottaa nuorille tukialoitteista**. Kaukana toisella sijalla tulivat nuorisoverkostot, kerhot, verkkoyhteisöt ja tiedon leviäminen suusta suuhun. Kun nuorilta osallistujilta kysyttiin, miten he todellisuudessa **saivat tietää tukitoimista, joihin he osallistuivat**, suurin osa heistä mainitsi kuitenkin **työvoimapalvelut ja työllisyyden tietokeskukset** ja hieman vähäisemmissä määrin tiedon leviämisen suusta suuhun, perheenjäsenet ja kaverit. Vain pienempi osuus nuorista oli saanut tietää näistä toimista sosiaalisesta mediasta.

Tärkeimmät **tulokset, jotka ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistujat saavuttivat ohjelmien ansiosta, liittyivät heidän taitojensa ja pätevyytensä parantamiseen**, olipa sitten kyse yleisten taitojen kehittämisestä (38,3 prosenttia vastaajista), ammatillisten taitojen ja ammattipätevyyden kehittämisestä (35,7 prosenttia) tai opiskelun tai koulutuskurssien aloittamisesta tai jatkamisesta (29,2 prosenttia). Pienempi mutta silti merkittävä osa vastaajista totesi, että ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen tuki auttoi heitä pääsemään työmarkkinoille joko siten, että he löysivät tilapäisen (20,9 prosenttia) tai vakituisen (16,8 prosenttia) työpaikan tai että heidän työllisyystilanteensa parani (18,3 prosenttia). Joka kymmenes vastaaja ilmoitti, että heidän saamastaan tuesta **ei ollut apua**.

Kaavio 2 Saamani tuki auttoi... (Ryhmä A1 ja A2, n=431, voidaan valita useampi vastaus)

Muihin osallistujiin verrattuna **ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistujat saavat todennäköisemmin tukea, joka auttaa heitä parantamaan koulutustasoaan ja pätevyyttään ja yleisesti ottaen kehittämään taitojaan**, vaikka työllisyystulokset ovat samankaltaisia (joko vakituisen tai tilapäisen työpaikan löytämisen osalta). Muista osallistujista suurempi määrä ilmoitti, että he olivat löytäneet tuen avulla työpaikan.

Vastaajilta kysyttiin myös heidän **nykyisestä ja aiemmasta työmarkkinatilanteestaan** (ennen tuen saamista). ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistujista 46,7 prosenttia on tällä hetkellä **työttömänä** ja 29,5 prosenttia **kokoaikaisesti työssä**. Ennen tuen saamista 88,1 prosenttia oli työttömänä ja 1,6 prosenttia kokoaikaisesti työssä. Tämä osoittaa, että työllisyysaste parani merkittävästi. Muista vastaajista 51,1 prosenttia on tällä hetkellä työttömänä ja 28,4 prosenttia kokoaikaisesti työssä. Ennen tuen saamista 77,2 prosenttia oli työttömänä ja 0,6 prosenttia kokoaikaisesti työssä.

Taulukko 1 ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistuneiden yksittäisten henkilöiden työmarkkina-asema

Työmarkkina-asema	Vastaajien määrä ryhmässä A1, absoluuttinen arvo (% sulkeissa)	
	Ennen tukea	Tuen jälkeen tai sen aikana
Kokoaikaisesti työssä	5 (1,6)	94 (29,5)
Osa-aikaisesti työssä	8 (2,6)	16 (5,0)
Harjoittelussa tai oppisopimuskoulutuksessa	5 (1,6)	33 (10,3)
Virallisessa koulutuksessa	10 (3,2)	3 (0,9)

Ammatillisessa koulutuksessa	6 (1,9)	7 (2,2)
Vapaaehtoistyössä	2 (0,6)	6 (1,9)
Itsenäinen ammatinharjoittaja	1 (0,3)	11 (3,4)
Työttömänä vähintään 12 kuukautta olleet	125 (40,3)	80 (25,1)
Alle 12 kuukautta työttömänä olleet	148 (47,3)	69 (21,6)
Yhteensä	310 (100)	319 (100)
Työttömänä yhteensä	273 (88,1)	149 (46,7)

Vastanneiden organisaatioiden mukaan ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen ohjelmien tärkeimpiä tuloksia olivat nuorten taitojen ja pätevyyden kehittäminen ja heidän auttamisensa työpaikan löytämisessä. Tämä koski myös NEET-nuoria ja muita epäsuotuisassa asemassa olevia henkilöitä, kuten vammaisia. Tämä heijastaa yksittäisten tuensaajien raportoimia tuloksia. Organisaatiot suhtautuivat yleisesti skeptisemmin siihen, miten vaikuttavasti ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen avulla kyettiin auttamaan nuoria parantamaan työllisyytensä laatua. Vastaajat raportoivat lisäksi, että ESR/nuorisotyöllisyysaloite tuottivat ”pehmeitä tuloksia”, sillä ne lisäsivät sidosryhmien välisiä kumppanuuksia ja yhteistyötä, integroivat syrjäytyneitä henkilöitä, kehittivät pehmeitä taitoja ja ryhmätyöskentelyä, paransivat nuorten vaikutusmahdollisuuksia ja yhteensopivuutta työmarkkinoiden vaatimusten kanssa, lisäsivät heidän motivaatiotaan ja integroivat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria yhteiskuntaan.

Kyselyyn vastanneet organisaatiot raportoivat **kohderyhmien** osalta, että **ESR/nuorisotyöllisyysaloitteen avulla on onnistuttu auttamaan NEET-nuoria** sekä vähäisemmissä määrin koulutuksensa ilman tutkinnon suorittamista keskeyttäneitä nuoria ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevia henkilöitä **suhteellisesti paremmin** kuin maaseutualueilla tai vaikeasti saavutettavissa alueilla asuvia nuoria tai köyhyyden vaarassa olevia nuoria.

Yksittäiset vastaajat arvioivat myönteisesti kaikkia mainittuja auttavia tekijöitä – erityisesti **taloudellisten etuuksien tarjoamista** osallistujille ja työmarkkinoiden tarpeiden kanssa yhteensovitettuja toimenpiteitä. **Organisaatioita edustavat vastaajat** – erityisesti ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistuvia organisaatioita edustavat vastaajat – painottavat, että on **tärkeää, että toimet on integroitu hyvin osaksi nuoria koskevia yleisiä politiikkoja** ja että nuoria tuetaan heidän osallistumisensa aikana **tarjoamalla heille tähän liittyviä palveluja tai taloudellisia ja muita kuin taloudellisia kannustimia**. Nämä vastaajat mainitsivat myös muita suhteellisesti useammin tärkeäksi tekijäksi täytäntöönpanoon liittyvän joustavuuden. Muita tekijöitä ovat sidosryhmien välinen yhteistyö (esimerkiksi toimia koskevien valmiuksien parantaminen, jotta toimet voidaan mukauttaa paikallisiin erityispiirteisiin, ja julkisten ja yksityisten instituutioiden välisen vuoropuhelun kehittäminen), keskittyminen yksittäisten henkilöiden tarpeisiin ja jatkotoimet.

Suurin osa ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimiin osallistumattomista nuorista vastaajista mainitsi **osallistumattomuutensa syyksi tiedon puutteen**.

Organisaatiot mainitsivat useimmin kohderyhmien **tavoittamisen vaikeuden vaikuttavuutta heikentäväksi tekijäksi** (60,9 prosenttia). Muita (joskin harvemmin) mainittuja tekijöitä ovat rakenteelliset ongelmat, kuten pula työpaikoista, osallistujien alhainen koulutustaso, tuensaajille aiheutuvat hallinnolliset rasitteet ja sidosryhmien puutteellinen osallistuminen. Eniten vastauksia antaneista maista Portugalin vastauksissa mainittiin muita suhteellisesti useammin kohderyhmien tavoittamiseen liittyvät vaikeudet

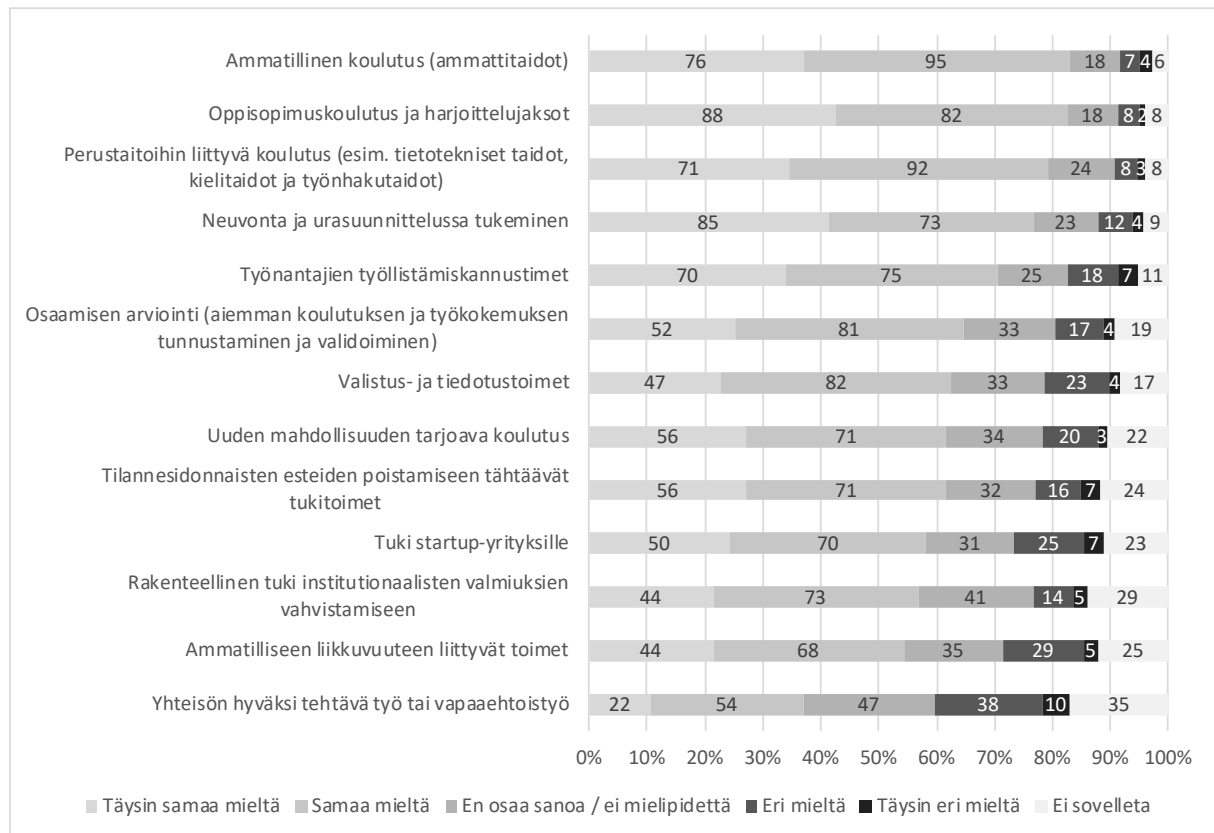
(81,3 prosenttia). Seuraaviksi useimmin nämä vaikeudet mainittiin Espanjan vastauksissa (67,6 prosenttia).

Tehokkuus

Tehokkuutta koskevat kysymykset keskittyvät siihen, miten toimenpiteet antavat ”vastinetta rahalle”, ja siihen, ovatko ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen välityksellä investoidut resurssit oikeassa suhteessa saatuihin tuloksiin nähden.

ESR:n osalta **organisaatioita edustavat vastaajat olivat enimmäkseen samaa mieltä ammatilliseen koulutukseen liittyvien toimien kustannustehokkuudesta**. Seuraavaksi tulivat **oppisopimuskoulutus ja harjoittelujaksot, perustaitoihin liittyvä koulutus** (80,9 prosenttia) ja **ohjaus ja urasuunnittelu** (83,3 prosenttia ja 80,4 prosenttia). Yhteisön hyväksi tehtävästä työstä ja vapaaehtoistyöstä samaa mieltä olevia näyttää olevan melko vähän (41,6 prosenttia). Nuorisotyöllisyysaloitetta koskevan arvioinnin tulokset ovat samankaltaisia.

Kaavio 3 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä siitä, että seuraavat nuorisotyöllisyysaloitteen puitteissa toteutetut toimet olivat kustannustehokkaita? (Ryhmä C, n=206)

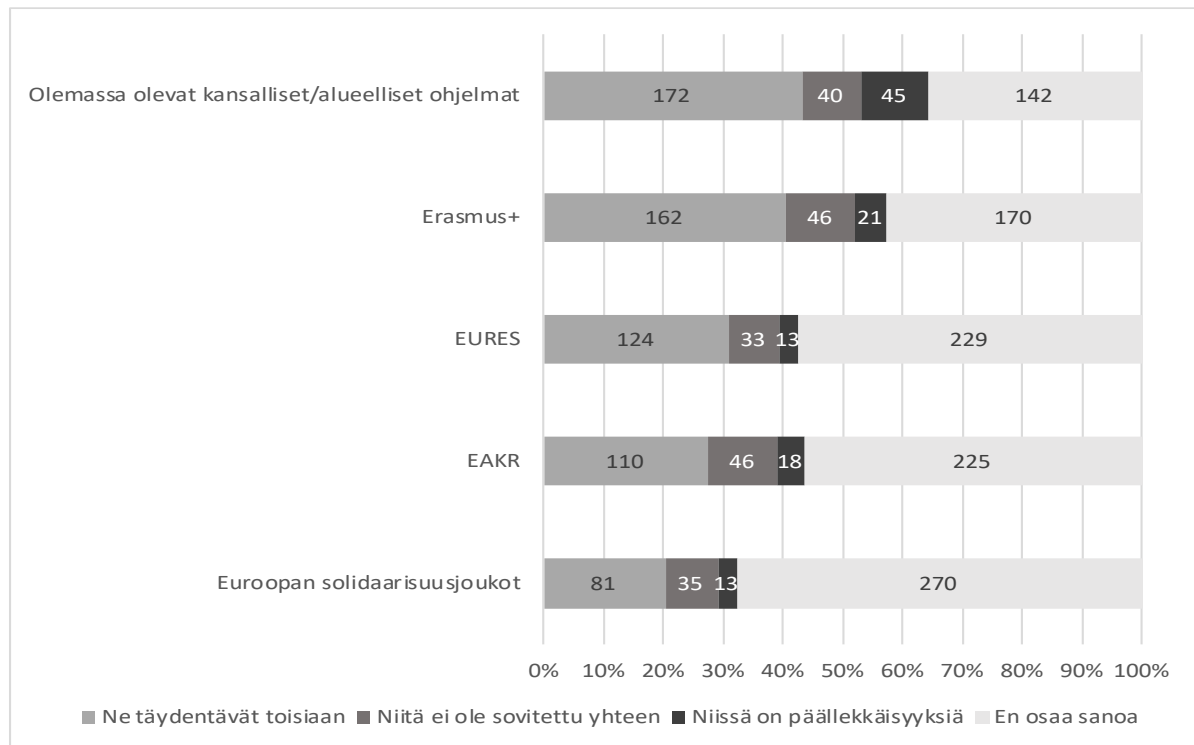
Yleisesti ottaen **suurin osa ohjelmiin osallistuneita organisaatioita edustavista vastaajista pitää hankkeen täytäntöönpanoa, hankevalintaa, viestintää ja arviointia koskevia hallinnollisia järjestelyjä asianmukaisina** (65–61 prosenttia). Alle puolet vastaajista katsoi hallinnointi- ja valvontajärjestelmän olevan asianmukainen.

Johdonmukaisuus

Johdonmukaisuutta koskevilla kysymyksissä arvioidaan, missä määrin ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimet on sovitettu yhteen muiden nuoria ja nuorisotyöllisyyttä koskevien kansallisten tai alueellisten järjestelmien kanssa ja missä määrin ne täydentävät niitä.

Suurin osa organisaatioista ei voinut arvioida **ESR:n tai nuorisotyöllisyysaloitteen johdonmukaisuutta muiden nuoria tai nuorisotyöllisyyttä koskevien kansallisten/alueellisten järjestelmien kanssa** kaikkien ehdotettujen järjestelmien (Erasmus+, EURES, EAKR ja Euroopan solidaarisuusjoukot) osalta. Ainoa poikkeus koskee johdonmukaisuutta **nykyisten kansallisten tai alueellisten järjestelmien** kanssa, minkä osalta 43,1 prosenttia vastaajista totesi niiden olevan yleisesti johdonmukaisia. Osallistuvien organisaatioiden arvio oli osallistumattomia organisaatioita parempi (45,3 prosenttia verrattuna 36,4 prosenttiin). Päällekkäiset järjestelmät tai järjestelmien yhteensovittamattomuus ei vaikuta kuitenkaan olevan ongelma.

Kaavio 4 Missä määrin nuorisotyöllisyysaloite ja ESR ovat johdonmukaisia muihin nuoria ja nuorisotyöllisyyttä koskeviin EU:n kansallisiin/alueellisiin järjestelmiin nähden? (Ryhmä C ja D, n=399)

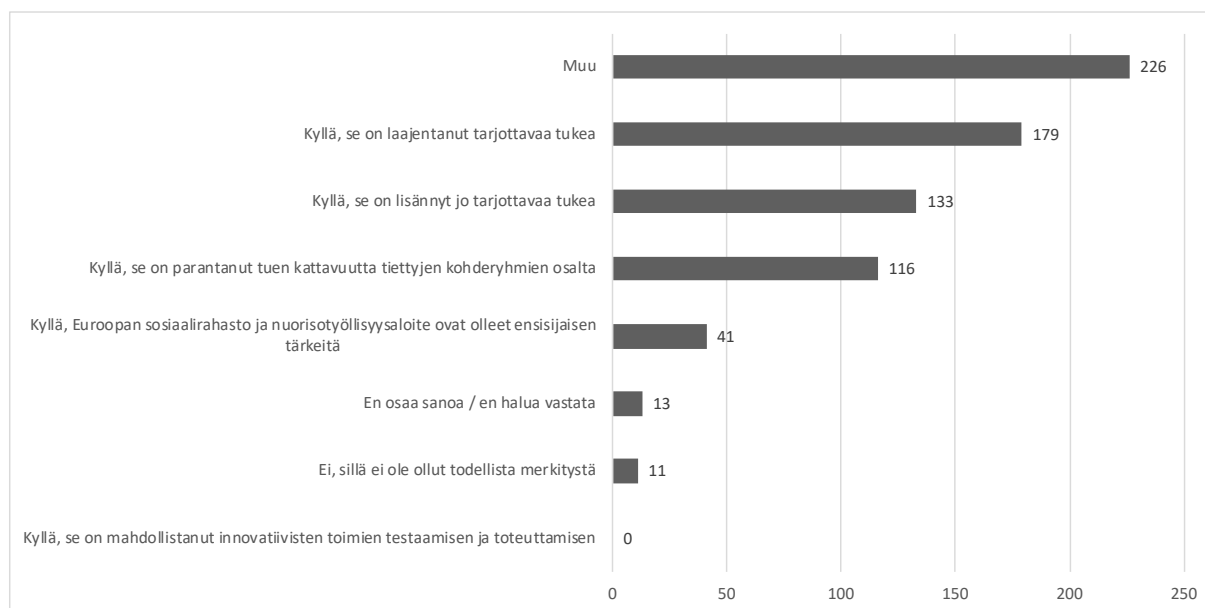

EU:n lisäarvo

EU:n lisäarvoa koskevissa kysymyksissä arvioidaan ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen ansiosta saatavaa lisäarvoa verrattuna siihen, mitä jäsenvaltiot voisivat saavuttaa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla omien varojensa avulla. Tämä kysymys esitettiin vain organisaatioille.

Organisaatioilla oli **yleisesti myönteinen** käsitys ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen tuen ansiosta saatavasta EU:n lisäarvosta pääasiassa siksi, että sillä **laajennettiin annettun tuen kattavuutta** (63,5 prosenttia) ja **lisättiin annettua tukea** (47,2 prosenttia). Hyvin harva vastaaja (3,9 prosenttia) totesi, ettei tällä asialla ollut oikeasti merkitystä. Yleisesti organisaatioita edustavat vastaajat vastasivat myönteisemmin, kun taas suurempi osa ryhmän D vastaajista ilmoitti, ettei tällä asialla ollut oikeasti merkitystä (11,6 prosenttia vs. 1,4 prosenttia).

Kaavio 5 Onko EU antanut tukea, joka ylittää sen tuen, jota annetaan nuorten työllisyyttä koskevista kansallisista tai alueellisista ohjelmista tai tukijärjestelmistä? (Ryhmä C ja D, n=282)

Loppukysymykset

Suuri osa nuorista vastaajista **olisi kiinnostunut osallistumaan EU:n nuorisotyöllisyystoimiin tulevaisuudessa** (66,8 prosenttia). Vaikuttaa siltä, että heitä eniten kiinnostavia toimia ovat **koulutuskurssit** työssä tarvittavien taitojen parantamiseksi, **työkokemus**, kuten harjoittelut ja työharjoittelut, **perustaitoihin liittyvä koulutus ja työpaikan löytämisessä auttava tuki**.

2.3. Jäsenvaltioiden tason haastattelut ja fokusryhmät

2.3.1. Osallistuvat sidosryhmät

Jäsenvaltioiden tason sidosryhmien haastatteluja ja fokusryhmiä järjestettiin arvioinnin aikana kymmenessä jäsenvaltiossa ja 20 toimenpideohjelman osalta. Kuultuja sidosryhmätyyppejä olivat hallintoviranomaiset, tuensaajat, työmarkkinaosapuolet ja talouselämän osapuolet, arvioijat/tutkijat ja osallistujien edustajat, esimerkiksi nuorisojärjestöt.

Taulukko 2 Haastateltujen määrä jäsenvaltioittain ja organisaation tyypin mukaan

Jäsenvaltio	Hallintoviranomaiset ja muut hallinnolliset elimet/virastot/laitokset	Työmarkkinaosapuolet ja talouselämän osapuolet ja muut organisaatiot	Arvioijat/tutkijat
Belgia	3	2	
Ranska	8	1	1
Saksa	8		1
Kreikka	7	5	
Italia	12	2	2
Malta	2		
Puola	4		
Portugali	4	4	
Slovakia	20		

Espanja	4	4
---------	---	---

Haastattelujen lisäksi fokusryhmiä järjestettiin Espanjassa, Ranskassa, Puolassa, Kreikassa ja Portugalissa. Tarkoituksena oli saada keskeisiltä sidosryhmiltä yksityiskohtaisia tietoja arviointikysymyksistä. Osallistuneiden sidosryhmien joukossa oli kansallisia ja alueellisia hallintoviranomaisia, julkisia työvoimapalveluja ja muita tuensaajia sekä muita yksityisiä tai julkisia organisaatioita, kuten tutkimuslaitoksia. Jos fokusryhmiä ei voitu järjestää, järjestettiin ylimääräisiä haastatteluja ja yhteenvetokokouksia haastateltavien kanssa.

2.3.2. Tulokset

Tapaustutkimuksia käytettiin pääasiallisena tietolähteenä arviointikysymyksiin vastaamista varten ja tapaustutkimusraporteissa.

Tapaustutkimuksia varten tehdyt haastattelut nostivat esille sen, että vaikeammin tavoitettavissa olevien ryhmien paikallistamista ja rekrytointia varten tarvitaan entistä enemmän aikaa. Jäsenvaltiot käyttävät myös erilaisia kohdentamispolitiikkoja, jotka kuvastavat kansallisia painopisteitä ja kansallisia tarvearviointeja. Jotkin maat käyttävät nuoriso-ohjelmia toimien kohdentamiseen lähempänä työllistymistä oleviin, esimerkiksi korkea-asteen tutkinnon suorittaneisiin, nuoriin. Tällaiset toimet ovat yleisesti ottaen vaikuttavampia. ESR:n/nuorisotyöllisyysaloitteen toimet ovat osoittautuneet erittäin joustaviksi ja innovatiivisiksi vaikeasti tavoitettavien ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien saavutettavuutta koskevan haasteen ratkaisemisessa.

2.4. EU:n tason fokusryhmät

2.4.1. Osallistuvat sidosryhmät

EU:n tason fokusryhmä järjestettiin 2. lokakuuta 2019 Brysselissä. Se järjestettiin heti teknisen työryhmän kokouksen jälkeen, ja sen tavoitteena oli keskustella joistakin arviointikysymyksistä pienemmän osallistujaryhmän kanssa ja keskittyä erityisesti keskeisiin kysymyksiin ja puutteisiin. Fokusryhmä koostui hallintoviranomaisten edustajista ja Euroopan komission virkamiehistä. Osallistujia oli 15 yhteensä 11 jäsenvaltiosta.

2.4.2. Tulokset

Vaikuttavuus/tavoittavuus

Keskustelussa vahvistettiin alustavat tutkimustulokset ja korostettiin, että hallintoviranomaisilla on vaikeuksia tavoittaa erityisesti epäsuotuisimmassa asemassa olevat nuoret työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien (NEET) nuorten laajemmassa kohderyhmässä. Jäsenvaltiot keskustelivat kohtaamistaan maakohtaisista esteistä ja korjaavista toimenpiteistä, joihin ne ovat ryhtyneet niiden poistamiseksi.

Tehokkuus/kumppanuudet

Keskustelussa vahvistettiin alustavien arvioinnissa tehtyjen havaintojen mukaisesti, että yhteistyö useiden eri osallistuvien elinten ja erityisesti työnantajien ja työvoimapalvelujen välillä on keskeisessä asemassa nuorisotyöllisyystoimien vaikuttavan täytäntöönpanon

kannalta. Keskustelussa vahvistettiin myös, että tätä voidaan edistää parhaiten silloin, kun työnantajilla on selvä intressi tehdä yhteistyötä työvoimapalvelujen kanssa, mikä on mahdollista vain siinä tapauksessa, että koulutustarjonta vastaa yritysten tarvitsemia taitoja tai että yrityksillä on jokin taloudellinen kannustin.

Kestävyys

Fokusryhmäkeskustelu paljasti, että hallintoviranomaiset ovat tietoisia siitä, että nuorisotyöllisyystulosten kestävyyttä on mitattava ja seurattava. Tämä koskee erityisesti työllisyystulosten muuttamista kestäviksi ajan kuluessa. Keskustelu osoitti myös, että jäsenvaltioilla on vaikeuksia toimia näin, vaikka (lyhyen ja pitkän aikavälin) tulosindikaattorit, hallinnolliset tietojoukot ja satunnaiset kyselyt ovat hyödyllisiä tukivälineitä. Kestävyyttä voidaan tulkita myös systeemisinä muutoksina, kuten nuorisotyöllisyyspolitiikkojen hallinnon parantumisena tai institutionaalisten valmiuksien kehittymisenä.